

บทบาทและหน้าที่
ของกรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
ตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖

กองขับเคลื่อนและพัฒนาการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
สิงหาคม 2568

บทบาทและหน้าที่ ของกรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖

๑. ที่มาและความสำคัญของกรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้มีสภาพเป็นนิติบุคคล โดยมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง กำหนดให้มีสภาสถาบันในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแต่ละแห่งประกอบด้วย

- (๑) นายกสภาสถาบัน ซึ่งผู้รับใบอนุญาตเสนอชื่อ
 - (๒) อธิการบดี เป็นกรรมการสภาสถาบันโดยตำแหน่ง
 - (๓) กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบสี่คน ซึ่งผู้รับใบอนุญาตเสนอชื่อ ทั้งนี้ ให้มีคณาจารย์ประจำอย่างน้อยหนึ่งคน
 - (๔) กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๘ จำนวนไม่เกินสามคนซึ่งรัฐมนตรีเลือกจากบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาเห็นชอบ
- ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งนายกสภาสถาบันตาม (๑) และกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๓) และ (๔) และมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๔ ปี ตามมาตรา ๓๑ ซึ่งสภาสถาบันมีความสำคัญในการวางแผนนโยบายและควบคุมดูแลสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้ดำเนินการจัดการศึกษา การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม การบริการวิชาการแก่สังคม การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และหน้าที่และอำนาจอื่นตามที่กฎหมายกำหนด โดยคำนึงถึงหลักความรับผิดชอบต่อสังคม หลักเสรีภาพทางวิชาการ หลักความเป็นอิสระ หลักความเสมอภาค และหลักธรรมาภิบาล

๒. บทบาทของกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ตามมาตรา ๒๘ (๔)

สถาบันอุดมศึกษาเอกชน มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้ ทักษะที่จำเป็น และเป็นสถานที่ฝึกฝนจนเกิดความเชี่ยวชาญในสายวิชาการหรือวิชาชีพที่ตนสนใจ รวมถึงเสริมสร้างให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจและสติปัญญา สามารถดำเนินชีวิตในบริบทสังคมโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาได้อย่างมีความสุข

กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา มีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดนโยบายและกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้ดำเนินกิจการเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด รวมถึงตอบสนองความคาดหวังของสังคมไทยในการพัฒนากำลังคนให้เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนประเทศ และสังคมโลกที่มีเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goal)” ทั้งนี้ กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๘ (๔) ในฐานะที่เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมคัดเลือกจากบัญชีรายชื่อ ซึ่งคณะกรรมการการอุดมศึกษาให้ความเห็นชอบ จะเป็นผู้มีบทบาทสำคัญแตกต่างไปจากผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๘ (๑) – (๓) ดังนี้

๒.๑ บทบาทในฐานะกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ

กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย การบริหารจัดการระบบอุดมศึกษา การกำกับติดตามประเมินผลสถาบันอุดมศึกษา หรือเป็นผู้ที่มีความรู้ ประสบการณ์เชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นเปิดการเรียนการสอน ได้รับการยอมรับนับถือในแวดวงวิชาการหรือวิชาชีพ สามารถอุทิศเวลาเสียสละร่างกายและแรงใจ ให้คำแนะนำช่วยเหลือแก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในการดำเนินงานด้านต่างๆ ตามความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่าน กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิถือเป็นผู้ไปเพิ่มคุณค่าให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน สร้างคุณประโยชน์ให้กับชุมชน สังคมและประเทศชาติ

๒.๒ บทบาทในฐานะผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีในฐานะผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สามารถเป็นสื่อกลางประสานเชื่อมโยงระหว่างสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมกับสถาบันอุดมศึกษาเอกชน สามารถให้ข้อมูลการดำเนินการตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชนและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานการอุดมศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาหลักสูตร รวมถึงการให้ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษาที่สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมประกาศใช้ ซึ่งจะส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ และได้มาตรฐานทางวิชาการ เท้าทันต่อการเปลี่ยนแปลง

๒.๓ บทบาทในฐานะผู้พิทักษ์ผลประโยชน์และคุ้มครองผู้บริโภค

กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้กำหนดเป้าหมายนโยบายการพัฒนาและกำกับดูแลให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานเป็นไปตามเกณฑ์ของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนด เพื่อพิทักษ์ผลประโยชน์ให้นักศึกษาได้รับความรู้วิทยาการแขนงต่างๆ อย่างเต็มที่และมีมาตรฐาน นอกจากนี้ ต้องกำกับการบริหารงานบุคคลของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกด้าน มีการคุ้มครองการทำงาน มีผลประโยชน์ตอบแทนและสวัสดิการที่พึงจะได้รับ รวมถึงการส่งเสริมให้บุคลากรได้มีโอกาสในการพัฒนาความรู้ความสามารถตนเอง ทั้งนี้ กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิจะต้องทำหน้าที่โดยคำนึงถึงความถูกต้อง ความเป็นธรรมและมีธรรมาภิบาล ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน

๓. พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

ได้กำหนดเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของสภาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ไว้ดังนี้

มาตรา ๑๘ สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดสรรงบประมาณหรือรายได้ตามสมควรเพื่อเป็นทุนการศึกษาให้แก่ผู้เรียนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนดและประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป

มาตรา ๒๐ สภาสถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีประมวลจริยธรรมของนายกสภาสถาบันอุดมศึกษา กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารและบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษา และผู้เรียน โดยมีกลไกในการส่งเสริม ตรวจสอบ และบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพ

มาตรา ๒๑ นายกสภาสถาบันอุดมศึกษาและกรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ต้องเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีธรรมาภิบาล

มาตรา ๒๒ สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดพันธกิจที่มีต่อผู้เรียน บุคลากร สังคม และประเทศโดยรวมอย่างเป็นรูปธรรม และประกาศต่อสาธารณะเพื่อให้รับทราบกันอย่างกว้างขวาง

สถาบันอุดมศึกษาและบุคลากรต้องยึดถือและปฏิบัติตามพันธกิจที่ประกาศตามวรรคหนึ่ง

การกำหนดพันธกิจตามมาตรานี้ สถาบันอุดมศึกษาต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและปรับปรุงพันธกิจดังกล่าวให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและประเทศเป็นระยะ ทั้งนี้ ตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษา กำหนด

***** มาตรา ๓๐** วรรคสาม ห้ามมิให้นำกิจการการอุดมศึกษาของผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษา เอกชนหรือของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไปดำเนินการออกหลักทรัพย์เพื่อเสนอขายต่อประชาชนเพื่อการระดมทุนหรือนำหุ้นหรือหลักทรัพย์อื่นของสถาบันอุดมศึกษาไปจดทะเบียนหรือซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์หรือศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ ทั้งนี้ ไม่ว่าในหรือนอกราชอาณาจักร

มาตรา ๓๑ หลักสูตรการศึกษาที่สภาสถาบันอุดมศึกษาจะอนุมัติเพื่อให้เปิดสอนได้ต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าข้อกำหนดขั้นต่ำด้านคุณภาพที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด และต้องมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน พัฒนาวิชาชีพหรือทักษะอาชีพขั้นสูง หรือการค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และเพื่อพัฒนาสังคม

สถาบันอุดมศึกษาพึงจัดให้มีหลักสูตรการศึกษาหรือการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลาย จนถึงระดับปริญญา ซึ่งอาจเป็นการศึกษาแบบชุดการเรียนรู้ การศึกษาตลอดชีวิต การศึกษานอกเวลาราชการ เพื่อพัฒนาศักยภาพและทักษะการทำงานของบุคคลในทุกช่วงวัย

การจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการทำให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเป็นหลักจะกระทำมิได้ ในกรณีที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเห็นว่าการจัดการศึกษาในหลักสูตรการศึกษาใดมีลักษณะดังกล่าว ให้สั่งสถาบันอุดมศึกษาให้แก้ไขหรือยุติการกระทำดังกล่าว

มาตรา ๓๕ สถาบันอุดมศึกษาพึงสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคอุตสาหกรรม เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ โดยการปฏิบัติงานจริง และเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ สมรรถนะ และคุณลักษณะอื่น ให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดทำข้อตกลงร่วมกับหน่วยงานตามวรรคหนึ่ง ในการจัดหลักสูตรการศึกษา การเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถาบันอุดมศึกษาและอีกส่วนหนึ่งในสถานประกอบการของหน่วยงานดังกล่าว

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง สถาบันอุดมศึกษาอาจอนุญาตให้บุคลากรและ ผู้เรียนไปปฏิบัติงานในหน่วยงานดังกล่าวได้ ตามระเบียบที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

***** มาตรา ๕๒** การกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

มาตรา ๕๔ หลักสูตรการศึกษาที่สภาสถาบันอุดมศึกษาจะอนุมัติเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาเปิดสอนได้จะต้องเป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีมาตรฐานไม่ต่ำกว่ามาตรฐานการอุดมศึกษาที่รัฐมนตรีกำหนดโดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

มาตรา ๖๓ เมื่อสถาบันอุดมศึกษาดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรา ๖๒ เสร็จสิ้นแล้ว ให้รายงานผลการประเมินต่อสภาสถาบันอุดมศึกษา และให้สภาสถาบันอุดมศึกษานำผลการประเมินดังกล่าวไปพิจารณาเพื่อกำหนดแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา และให้แจ้งให้สำนักงานปลัดกระทรวงทราบ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก

ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาเห็นว่าไม่อาจดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามวรรคหนึ่งได้ เพราะการขาดแคลนงบประมาณหรือกำลังคน ให้สถาบันอุดมศึกษาโดยความเห็นชอบของสภาสถาบันอุดมศึกษา รายงานเหตุดังกล่าวต่อคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเพื่อเสนอแนะต่อรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

มาตรา ๗๑ ในกรณีที่มีการวินิจฉัยชี้ขาดหรือสั่งการตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง หรือมีการสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาระงับการดำเนินการตามมาตรา ๕๕ วรรคสอง หรือมีการไม่รับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตรการศึกษาตามมาตรา ๕๖ อันมีผลกระทบต่อการเรียนการสอนหรือการสำเร็จการศึกษาของผู้เรียน ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนดมาตรการเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษานั้นหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นดำเนินการเพื่อแก้ไขและเยียวยาผู้เรียนที่ได้รับผลกระทบด้วย

การดำเนินการตามมาตรการที่กำหนดตามวรรคหนึ่งไม่มีผลให้สภาสถาบันอุดมศึกษาหรืออธิการบดี ซึ่งเป็นผู้อนุมัติหรือรับผิดชอบในการดำเนินการอันเป็นเหตุให้เกิดผลตามวรรคหนึ่งพ้นจากความรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้น

มาตรา ๗๒ ห้ามมิให้นายกสภาสถาบันอุดมศึกษา กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหาร อาจารย์ ผู้ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษา ใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยทุจริต ครอบงำให้ผู้เรียนกระทำหรือไม่กระทำการใด

๔. พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖

ได้กำหนดเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของสภาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ไว้ดังนี้

๔.๑ อำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๓๔ สภาสถาบันมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

- (๑) อนุมัติแผนพัฒนาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
- (๒) ออกข้อกำหนด ระเบียบ และข้อบังคับเกี่ยวกับการดำเนินงานในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
- (๓) จัดสรรทุนออกเป็นกองทุนประเภทต่างๆ และออกข้อบังคับเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินของกองทุน
- (๔) อนุมัติแผนการเงิน งบดุล งบการเงินประจำปีของกองทุนประเภทต่างๆ
- (๕) อนุมัติการโอนเงินของกองทุนประเภทหนึ่งไปเป็นของกองทุนอีกประเภทหนึ่ง
- (๖) อนุมัติหลักสูตรและการปรับปรุงหลักสูตรตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด
- (๗) อนุมัติการรับนักศึกษา การให้ประกาศนียบัตร อนุปริญญา ปริญญา หรือประกาศนียบัตรบัณฑิต
- (๘) อนุมัติการให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์แก่ผู้ทรงคุณวุฒิ
- (๙) อนุมัติการจัดตั้ง ยุบ รวม และเลิกส่วนงานภายใน
- (๑๐) อนุมัติความร่วมมือทางวิชาการหรือความร่วมมืออื่นกับสถาบันการศึกษาหรือบุคคลใดตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

(๑๐/๑) อนุมัติการลงทุนหรือร่วมลงทุนกับนิติบุคคลหรือหน่วยงานอื่นเพื่อดำเนินกิจการที่เกี่ยวกับหรือต่อเนื่องกับกิจการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน หรือนำผลการค้นคว้าวิจัยไปเผยแพร่หรือหาประโยชน์เพื่อเป็นรายได้ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(๑๑) สนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยระดมทรัพยากรบุคคลจากในประเทศและต่างประเทศ การนำประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญและภูมิปัญญาของบุคคลดังกล่าวมาใช้เพื่อเพิ่มคุณภาพบัณฑิต

(๑๒) อนุมัติการรับหรือการเข้าสมทบกับสถาบันการศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

(๑๓) พิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการในการแก้ไขข้อกำหนดตามมาตรา ๑๑ วรรคสาม

(๑๔) พิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์และศาสตราจารย์พิเศษ

(๑๕) แต่งตั้งและถอดถอนอธิการบดี ศาสตราจารย์เกียรติคุณ และถอดถอนคณาจารย์ประจำตามมาตรา ๙๗

(๑๖) ให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งและถอดถอนรองอธิการบดี และผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

(๑๗) ให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งและถอดถอนรองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ

(๑๘) ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาหรือให้ทุนการศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาสและบุคคลผู้มีความสามารถพิเศษ

(๑๙) ออกข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน สวัสดิการ ประโยชน์เกื้อกูลอื่น วินัย หลักเกณฑ์การจ้าง และการเลิกจ้างของผู้บริหาร คณาจารย์ ผู้ช่วยอาจารย์และเจ้าหน้าที่

(๒๐) พัฒนาความสามารถของคณาจารย์ บุคลากรและคุณภาพของบัณฑิตเพื่อการผลิตบุคลากรที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ

(๒๑) ส่งเสริมการศึกษา การวิจัย การฝึกอบรมคณาจารย์และบุคลากรให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน

(๒๒) ส่งเสริมสนับสนุนการผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและประสานความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถานประกอบการกับสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(๒๓) ให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาตามข้อบังคับของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(๒๔) พิจารณาวິธีที่จะทำให้การศึกษา การวิจัย และการฝึกอบรมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเจริญก้าวหน้าและมีคุณภาพทางวิชาการยิ่งขึ้น

(๒๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของผู้ใดโดยเฉพาะ

๔.๒ อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงาน

มาตรา ๑๑ ในการขอรับใบอนุญาต ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องเสนอโครงการจัดตั้งข้อกำหนดและสาขาวิชาที่จะเปิดสอนมาพร้อมกับคำขอด้วย

ข้อกำหนดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อและประเภท

(๒) วัตถุประสงค์

(๓) ที่ตั้งและแผนผังแสดงบริเวณและอาคาร

- (๔) รายละเอียดเกี่ยวกับที่ดินตามมาตรา ๑๒
- (๕) ทุนจากผู้ขอรับใบอนุญาตและโครงการใช้จ่าย
- (๖) ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์
- (๗) ครุวิทยฐานะและเข็มวิทยฐานะ
- (๘) โครงการจัดการศึกษาและอุปกรณ์หลักในการจัดการศึกษา
- (๙) โครงการจัดหาและพัฒนาผู้บริหาร คณาจารย์และเจ้าหน้าที่
- (๑๐) หลักสูตร การสอน และการวัดผลการศึกษา
- (๑๑) อัตราค่าเล่าเรียน ค่าบำรุง และค่าธรรมเนียมต่างๆ
- (๑๒) วิธีการรับนักศึกษาและให้นักศึกษาพ้นสภาพ
- (๑๓) เครื่องแบบนักศึกษาหรือการแต่งกายของนักศึกษา
- (๑๔) การกำหนดตำแหน่ง คุณสมบัติของผู้บริหาร คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ การกำหนดอัตรา เงินเดือน ค่าสอน ค่าชดเชย ค่าตอบแทน หลักเกณฑ์การจ้างและเลิกจ้าง และสวัสดิการของผู้บริหาร คณาจารย์ ผู้ช่วยอาจารย์และเจ้าหน้าที่

(๑๕) รายการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การแก้ไขข้อกำหนดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามวรรคสองต้องได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการ เว้นแต่ (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) (๑๔) และ (๑๕) ให้ได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบัน และต้องแจ้งให้คณะกรรมการทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่สภาสถาบันให้ความเห็นชอบ

ทั้งนี้ ตามมาตรา ๘๕ บัญญัติว่า หากสถาบันอุดมศึกษาเอกชนใดไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน หรือแก้ไขข้อกำหนดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามมาตรา ๑๑ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗) โดยไม่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ มีอำนาจสั่งการตามควรแก่กรณีอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา ๘๔ วรรคสอง คือ (๑) สั่งให้ตบนักเรียนใน สาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งหรือทุกสาขาวิชา (๒) เพิกถอนการรับรองวิทยฐานะ (๓) เพิกถอนใบอนุญาต และมาตรา ๑๐๖ กำหนดว่า สถาบันอุดมศึกษาเอกชนใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๑๙ การแบ่งส่วนงานและการจัดระบบบริหารงานภายใน ให้เป็นไปตามระเบียบหรือ ข้อบังคับของสภาสถาบัน

มาตรา ๓๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ สภาสถาบันจะแต่งตั้งคณะกรรมการหรือ คณะอนุกรรมการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเพื่อให้กระทำการใดๆ ตามที่มอบหมายก็ได้ และเมื่อได้ดำเนินการ ประการใดแล้วให้รายงานให้สภาสถาบันทราบ ทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๓๓ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๓๙ ให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีอธิการบดีคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบ การบริหารงานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และจะมีรองอธิการบดีคนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้ เพื่อทำหน้าที่ และรับผิดชอบตามที่อธิการบดีมอบหมาย

รองอธิการบดีต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับอธิการบดี และให้อธิการบดีเป็น ผู้แต่งตั้งและถอดถอนรองอธิการบดีโดยความเห็นชอบของสภาสถาบัน

เมื่ออธิการบดีพ้นจากตำแหน่งให้รองอธิการบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย

มาตรา ๔๐ ให้สภาสถาบันแต่งตั้งอธิการบดีจากผู้ที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๑ และแจ้งให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันแต่งตั้ง

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่อธิการบดีไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองอธิการบดีปฏิบัติหน้าที่แทน ถ้ามีรองอธิการบดีหลายคน ให้รองอธิการบดีซึ่งอธิการบดีมอบหมายปฏิบัติหน้าที่แทน ถ้าอธิการบดีมิได้มอบหมายให้รองอธิการบดีซึ่งมีอาวุโสสูงสุดปฏิบัติหน้าที่แทน

ในกรณีที่ไม่มีอธิการบดี หรือไม่มีผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดีตามวรรคหนึ่ง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้สภาสถาบันแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๑ ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี

ให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดีมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเช่นเดียวกับอธิการบดีทุกประการ

มาตรา ๔๔ เมื่ออธิการบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้สภาสถาบันแจ้งให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๔๗ ศาสตราจารย์และศาสตราจารย์พิเศษนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษนั้น ให้อธิการบดีแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของสภาสถาบัน

อาจารย์และอาจารย์พิเศษนั้น ให้อธิการบดีแต่งตั้ง

ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์พิเศษนั้น ให้แต่งตั้งจากผู้ซึ่งมิได้เป็นคณาจารย์ประจำของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

มาตรา ๔๙ ศาสตราจารย์ซึ่งมีความรู้ ความสามารถและความชำนาญเป็นพิเศษและพ้นจากตำแหน่งไป โดยไม่มีความผิด สภาสถาบันอาจแต่งตั้งให้เป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณในสาขาวิชาที่ศาสตราจารย์นั้นมีความเชี่ยวชาญเพื่อเป็นเกียรติยศได้

คุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งให้เป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

๔.๓ อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับปริญญา

มาตรา ๕๖ สภาสถาบันโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอาจออกข้อบังคับกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีได้รับปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง หรือปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับสองได้

มาตรา ๕๗ สภาสถาบันอาจออกข้อบังคับกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีประกาศนียบัตรอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรบัณฑิตได้ดังต่อไปนี้

(๑) ประกาศนียบัตร ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาเฉพาะวิชา

(๒) อนุปริญญา ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งก่อนถึงชั้นได้รับปริญญาตรี หรือผู้ที่สอบไล่ได้ครบทุกลักษณะวิชาตามหลักสูตรปริญญาตรี แต่ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่าเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี แต่ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๓) ประกาศนียบัตรบัณฑิต ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาหนึ่งสาขาวิชาใดภายหลังที่ได้ปริญญาแล้ว

มาตรา ๕๘ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีอำนาจให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์แก่บุคคลซึ่งสภาสถาบันเห็นว่าทรงคุณวุฒิสมควรแก่ปริญญานั้นๆ แต่จะให้ปริญญาดังกล่าวแก่กรรมการสภาสถาบัน คณาจารย์ประจำ หรือเจ้าหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นไม่ได้

ชั้น สาขาของปริญญา และหลักเกณฑ์การให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

๔.๔ อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับทรัพย์สินและการบัญชี

มาตรา ๖๖ เมื่อปรากฏว่ากองทุนทั่วไปมีรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายประจำปี ให้อธิการบดีเสนอสภาสถาบันดำเนินการดังนี้

(๑) ให้นำเงินรายได้ส่วนที่สูงกว่าค่าใช้จ่ายประจำปีในกองทุนทั่วไปโอนไปใช้กองทุนอื่นใดที่มียอดติดลบก่อน

(๒) ให้จัดสรรเงินส่วนที่เหลือจากที่โอนไปตาม (๑) ให้กองทุนประเภทต่างๆ รวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละหกสิบและจัดสรรผลประโยชน์ให้ผู้รับใบอนุญาตไม่เกินร้อยละสามสิบ โดยให้มียอดคงเหลืออยู่เป็นทุนดำเนินงานของกองทุนทั่วไปไม่น้อยกว่าร้อยละสิบ

มาตรา ๖๗ ให้อธิการบดีเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำงบการเงินประจำปีให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบ และเมื่อผู้สอบบัญชีตรวจสอบแล้วให้อธิการบดีนำเสนอต่อสภาสถาบัน

เมื่อสภาสถาบันได้อนุมัติงบการเงินประจำปีแล้ว ให้อธิการบดีส่งงบการเงินพร้อมรายงานการสอบบัญชีไปยังสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมภายในกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี

ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๑๒ บัญญัติว่า อธิการบดีผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๓ (๖) หรือ (๙) มาตรา ๕๑ มาตรา ๖๗ มาตรา ๗๖ มาตรา ๗๗ หรือมาตรา ๗๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๖๘ ให้สภาสถาบันแต่งตั้งผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีสถาบันอุดมศึกษาเอกชนประจำปีทุกปี

มาตรา ๖๙ ให้ผู้สอบบัญชีสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีอำนาจตรวจสอบบัญชี เอกสารและหลักฐานต่างๆ ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เพื่อการนี้ให้มีอำนาจสอบถามกรรมการสภาสถาบัน อธิการบดี หรือเจ้าหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และเรียกให้บุคคลดังกล่าวส่งสมุดบัญชี เอกสารหลักฐานต่างๆ ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

๔.๕ อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการกำกับและควบคุม

มาตรา ๗๙ ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาต กรรมการสภาสถาบัน อธิการบดี คณาจารย์ หรือเจ้าหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนใช้หรือยอมให้ผู้อื่นใช้

(๑) ชื่อ ตรา สัญลักษณ์หรือเครื่องหมายของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนอกเหนือไปจากที่ระบุไว้ในข้อบังคับของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(๒) สถานที่เพื่อการอันมิชอบด้วยกฎหมายหรือขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือการอันไม่ควรแก่กิจการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ทั้งนี้ มาตรา ๑๑๖ บัญญัติว่า ผู้รับใบอนุญาต **กรรมการสถานศึกษา** อธิการบดี คณาจารย์ หรือเจ้าหน้าที่ของสถานอุดมศึกษาเอกชนผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๖ เมื่อปรากฏว่าอธิการบดี

(๑) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๑

(๒) ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๓ (๖) หรือ (๙) มาตรา ๕๑ มาตรา ๖๗ มาตรา ๗๙ หรือ มาตรา ๘๗ หรือข้อบังคับหรือข้อกำหนดของสถานอุดมศึกษาเอกชน

(๓) ดำเนินกิจการสถานอุดมศึกษาเอกชนในลักษณะที่อาจเป็นภัยอย่างร้ายแรงต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยของประเทศ วัฒนธรรมของชาติ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(๔) ดำเนินกิจการสถานอุดมศึกษาเอกชนหรือปล่อยให้ผู้อื่นกระทำการใดๆ ที่ทำให้การจัดการศึกษาของสถานอุดมศึกษาเอกชนนั้นไม่มีคุณภาพทางวิชาการหรือไม่มีมาตรฐานการศึกษาตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด และเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่สถานอุดมศึกษาเอกชน

ให้สถานศึกษาดำเนินการ**ตั้งคณะกรรมการสอบสวน** ถ้าเห็นว่าอธิการบดีขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตาม (๑) กระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม (๒) หรือดำเนินการตาม (๓) หรือ (๔) ให้**สถานศึกษาลดถอนอธิการบดี**จากตำแหน่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบผลการสอบสวน ถ้าสถานศึกษาไม่ดำเนินการลดถอนให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการดำเนินการลดถอนอธิการบดีจากตำแหน่งได้

มาตรา ๙๗ เมื่อปรากฏว่าคณาจารย์ในสถานอุดมศึกษาเอกชนผู้ใด

(๑) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๖ หรือได้รับการแต่งตั้งไม่เป็นไปตามข้อบังคับตามมาตรา ๔๘

(๒) ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๒ หรือมาตรา ๘๗ หรือข้อบังคับหรือข้อกำหนดของสถานอุดมศึกษาเอกชน

(๓) กระทำการในลักษณะที่อาจเป็นภัยอย่างร้ายแรงต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยของประเทศ วัฒนธรรมของชาติ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

ให้อธิการบดีดำเนินการสอบสวน ถ้าเห็นว่าคณาจารย์ในสถานอุดมศึกษาเอกชนผู้ซึ่งถูกสอบสวนขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามหรือได้รับการแต่งตั้งไม่เป็นไปตามข้อบังคับตาม (๑) กระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม (๒) หรือกระทำการตาม (๓) ให้ดำเนินการเพื่อลดถอนคณาจารย์ผู้นั้นออกจากตำแหน่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบผลการสอบสวน ทั้งนี้ ให้คณาจารย์มีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวัน คำวินิจฉัยของคณะกรรมการถือเป็นเด็ดขาด

ถ้าอธิการบดีไม่ดำเนินการตามวรรคสอง ให้**สถานศึกษาดำเนินการแทน**และให้ดำเนินการต่ออธิการบดีตามควรแก่กรณีต่อไป

เมื่อได้ดำเนินการถอดถอนคณาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนหรือดำเนินการต่ออธิการบดีตามวรรคสองหรือวรรคสามแล้ว ให้รายงานสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเพื่อทราบ

มาตรา ๙๘ การสอบสวนตามมาตรา ๙๖ และมาตรา ๙๗ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสภาสถาบัน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

๔.๖ อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเลิกและการโอนกิจการ

มาตรา ๑๐๐ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดประสงค์จะเลิกกิจการสถาบันอุดมศึกษาเอกชนโดยความเห็นชอบของสภาสถาบัน ให้แจ้งความประสงค์เป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องเลิกกิจการและแผนการจัดการศึกษาของนักศึกษาที่เหลืออยู่ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนต่อคณะกรรมการก่อนสิ้นปีการศึกษาไม่น้อยกว่าสามเดือน

ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตเป็นนิติบุคคล การเลิกกิจการสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามวรรคหนึ่งต้องได้รับความยินยอมจากนิติบุคคลนั้นตามกฎหมาย

รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการอาจมีคำสั่งเลิกกิจการสถาบันอุดมศึกษาเอกชนและจะกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติตามเงื่อนไขเท่าที่จำเป็นได้ และให้นำมาตรา ๙๒ มาตรา ๙๓ และมาตรา ๙๔ มาใช้บังคับแก่การเลิกกิจการสถาบันอุดมศึกษาเอกชนโดยอนุโลม

มาตรา ๑๐๑ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดประสงค์จะโอนใบอนุญาตโดยความเห็นชอบของสภาสถาบัน ให้แจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผลและรายละเอียดเกี่ยวกับการโอนใบอนุญาตและรายละเอียดเกี่ยวกับผู้รับโอนใบอนุญาตต่อคณะกรรมการ

ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตเป็นนิติบุคคล การโอนใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งต้องได้รับความยินยอมจากนิติบุคคลนั้นตามกฎหมาย

รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการอาจมีคำสั่งโอนใบอนุญาตและจะกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้รับโอนใบอนุญาตปฏิบัติตามเงื่อนไขเท่าที่จำเป็นได้

มาตรา ๑๐๒ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตตาย ให้ทายาทหรือผู้จัดการมรดกยื่นคำขอรับโอนใบอนุญาตต่อคณะกรรมการพร้อมแจ้งเป็นหนังสือให้สภาสถาบันทราบเพื่อรับโอนใบอนุญาตภายในหกสิบวัน ถ้าไม่ได้ยื่นคำขอกภายในระยะเวลาที่กำหนดให้อธิการบดีโดยความเห็นชอบของสภาสถาบันแจ้งชื่อผู้รับโอนต่อคณะกรรมการ พร้อมทั้งรายละเอียดและเหตุผลความจำเป็น

ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตสิ้นสภาพนิติบุคคลตามกฎหมายให้อธิการบดีโดยความเห็นชอบของสภาสถาบันแจ้งชื่อผู้รับโอนต่อคณะกรรมการ พร้อมทั้งรายละเอียดและเหตุผลความจำเป็น

รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควร

๔.๗ ข้อกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

มาตรา ๗๔ การกระทำได้ดังต่อไปนี้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

(๑) การรับความช่วยเหลือทางการเงิน อุปกรณ์การศึกษา หรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลใดเป็นจำนวนเงินหรือมูลค่าเกินกว่าที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) การกู้เงินครั้งเดียวหรือหลายครั้งรวมกันเกินร้อยละยี่สิบห้าของมูลค่าของทรัพย์สินที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีอยู่ขณะนั้น ทั้งนี้ หนี้สินสะสมต้องไม่เกินมูลค่าแห่งทรัพย์สิน

(๓) การเช่าทรัพย์สินที่มีค่าเช่าเกินกว่าที่คณะกรรมการกำหนด

(๔) การซื้อ การเช่าซื้อ หรือการจำหน่ายทรัพย์สินที่มีมูลค่าเกินกว่าที่คณะกรรมการกำหนด

(๕) การก่อให้เกิดภาระผูกพันแก่ที่ดินและสิ่งก่อสร้างตามที่คณะกรรมการกำหนด

ทั้งนี้ แนวปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการการอุดมศึกษาว่าด้วยการรับความช่วยเหลือและการทำนิติกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งออกตามมาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติตามระเบียบฯ ซึ่งระบุให้ **สภาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้ความเห็นชอบ** ให้กระทำการรับความช่วยเหลือและกระทำการนิติกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินตามมาตรา ๗๔

มาตรา ๗๕ ห้ามมิให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลใด ซึ่งการรับนั้นอาจเป็นภัยต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยของประเทศหรือขัดต่อวัฒนธรรมของชาติหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

โดยมาตรา ๑๑๕ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๔ หรือมาตรา ๗๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาทในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนใดกระทำความผิดตามมาตรา ๗๔ หรือมาตรา ๗๕ กรรมการสภาสถาบันหรืออธิการบดีหรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้น

มาตรา ๗๖ ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนต้องหยุดสอนติดต่อกันเกินกว่าสามวันนอกจากการหยุดตามปกติ อธิการบดีต้องแจ้งเป็นหนังสือให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมทราบภายในสามวันนับแต่วันหยุดสอน

โดย **มาตรา ๑๑๒** อธิการบดีผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๓ (๖) หรือ (๙) มาตรา ๕๑ มาตรา ๖๗ มาตรา ๗๖ มาตรา ๗๗ หรือมาตรา ๗๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๘๖ เมื่อสถาบันอุดมศึกษาเอกชนใดมีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ไม่มีทุนพอจะดำเนินการต่อไป หรือมีหนี้สินเกินทรัพย์สินหรือมีฐานะการเงินไม่มั่นคงอันอาจเกิดความเสียหายแก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(๒) ผ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง เงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดหรือประกาศที่ออกหรือกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน หรือคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในเมื่ออาจทำให้เกิดความเสียหายแก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของรัฐมนตรีซึ่งสั่งการตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสาม

(๓) หยุดสอนเกินสองเดือนติดต่อกัน เว้นแต่เป็นการหยุดสอนตามข้อกำหนดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(๔) **สภาสถาบัน** กรรมการสภาสถาบัน อธิการบดี คณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน หรือนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนดำเนินการอันเป็นภัยอย่างร้ายแรงต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยของประเทศ วัฒนธรรมของชาติ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนอยู่ในความควบคุมของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมและให้รัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนขึ้นคณะหนึ่งประกอบด้วย กรรมการไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินสิบห้าคนทำหน้าที่แทนสภาสถาบัน และให้ประกาศคำสั่งควบคุมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยมีกำหนดเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าสามวัน

๔.๘ บทกำหนดโทษตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖

มาตรา ๑๑๕ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๔ หรือมาตรา ๗๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาทในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนใดกระทำความผิดตามมาตรา ๗๔ หรือมาตรา ๗๕ กรรมการสภาสถาบันหรืออธิการบดีหรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้น

มาตรา ๑๑๖ ผู้รับใบอนุญาต กรรมการสภาสถาบัน อธิการบดี คณาจารย์ หรือเจ้าหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

อนึ่ง คณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดอัตราค่าปรับสำหรับบรรดาความผิดตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ ในมาตรา ๑๐๖, ๑๐๘, ๑๐๙, ๑๑๐, ๑๑๑, ๑๑๒, ๑๑๓, ๑๑๔, ๑๑๕ และ ๑๑๘ โดยกำหนดหลักเกณฑ์ดังนี้

- (๑) เปรียบเทียบปรับในอัตราร้อยละยี่สิบห้าสำหรับการกระทำความผิดครั้งแรก
- (๒) เปรียบเทียบปรับในอัตราร้อยละห้าสิบสำหรับการกระทำความผิดครั้งที่ ๒
- (๓) เปรียบเทียบปรับเต็มจำนวนสำหรับการกระทำความผิดครั้งต่อไป

ทั้งนี้ พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้บัญญัติให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นความผิดทางพินัยและให้ถือว่าอัตราโทษปรับอาญาดังกล่าวเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย ตั้งแต่วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๖ เป็นต้นมา ซึ่งค่าปรับเป็นพินัยที่มีอัตราโทษปรับสูงสุดไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท จะกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐคนเดียวเป็นผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัย แต่ถ้าค่าปรับเป็นพินัยมีอัตราโทษปรับสูงเกินหนึ่งหมื่นบาทต้องทำเป็นรูปแบบองค์คณะประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่น้อยกว่าสามคน

๕. ข้อบังคับและระเบียบของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่ต้องออกตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖

ลำดับ	พ.ร.บ. สถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนด			ตัวอย่างข้อบังคับ/ระเบียบ
	ข้อความใน พ.ร.บ. สถาบันฯ (บางส่วน)	มาตรา	ออกเป็น	
๑	การแบ่งส่วนงานและการจัดระบบบริหารงานภายใน ให้เป็นไปตาม <u>ระเบียบหรือข้อบังคับของสภาสถาบัน</u>	๑๙	ข้อบังคับหรือระเบียบ	ข้อบังคับว่าด้วยการแบ่งส่วนงานและการจัดระบบบริหารงานภายใน
๒	ข้อบังคับเกี่ยวกับการใช้เงินของกองทุน	๓๔(๓)	ข้อบังคับ	ข้อบังคับว่าด้วยการใช้จ่ายเงินของกองทุน
๓	<u>ออกข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่งอัตราเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน สวัสดิการ ประโยชน์เกื้อกูลอื่น วินัย หลักเกณฑ์การจ้างและการเลิกจ้างของผู้บริหาร คณาจารย์ ผู้ช่วยอาจารย์ และเจ้าหน้าที่</u>	๓๔(๑๙)	ข้อบังคับ	ข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคล
๔	ให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาตาม <u>ข้อบังคับของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน</u>	๓๔(๒๓)	ข้อบังคับ	ข้อบังคับว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในสถาบัน
๕	การประชุมและการดำเนินงานของคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการประจำสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตาม <u>ข้อบังคับของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน</u>	๓๘	ข้อบังคับ	ข้อบังคับว่าด้วยการประชุมและการดำเนินงานของคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ
๖	หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งคณาจารย์ให้เป็นไปตาม <u>ข้อบังคับของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน</u> ซึ่งหลักเกณฑ์ดังกล่าวต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานที่คณะกรรมการกำหนด	๔๘	ข้อบังคับ	ข้อบังคับว่าด้วยการแต่งตั้งคณาจารย์และการพ้นตำแหน่งคณาจารย์
๗	การพ้นจากตำแหน่งคณาจารย์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดใน <u>ข้อบังคับของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน</u>	๔๘	ข้อบังคับ	ข้อบังคับว่าด้วยการแต่งตั้งคณาจารย์และการพ้นตำแหน่งคณาจารย์
๘	คุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งให้เป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณ ให้เป็นไปตาม <u>ข้อบังคับของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน</u>	๔๙	ข้อบังคับ	ข้อบังคับว่าด้วยการแต่งตั้งศาสตราจารย์เกียรติคุณ

ลำดับ	พ.ร.บ. สถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนด			ตัวอย่างข้อบังคับ/ระเบียบ
	ข้อความใน พ.ร.บ. สถาบันฯ (บางส่วน)	มาตรา	ออกเป็น	
๙	สภาสถาบันโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ <u>อาจออกข้อบังคับกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้น ปริญญาตรีได้รับปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง หรือปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับสองได้</u>	๕๖	ข้อบังคับ	ข้อบังคับว่าด้วยการให้ปริญญาตรี เกียรตินิยม
๑๐	สภาสถาบันอาจออกข้อบังคับกำหนดให้ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีประกาศนียบัตร อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรบัณฑิตได้	๕๗	ข้อบังคับ	ข้อบังคับว่าด้วยการให้ ประกาศนียบัตร อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรบัณฑิต
๑๑	การกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และ ส่วนประกอบของครุยประจำตำแหน่ง ให้เป็นไป ตาม <u>ข้อบังคับของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน</u>	๕๙	ข้อบังคับ	ข้อบังคับว่าด้วยการกำหนด ลักษณะ ชนิด ประเภท และ ส่วนประกอบของครุยประจำ ตำแหน่ง และการนำไปใช้
๑๒	ครุยวิทยฐานะ เข้มวิทยฐานะ และครุยประจำ ตำแหน่ง จะใช้ในโอกาสใดโดยมีเงื่อนไขอย่างไร ให้เป็นไปตาม <u>ข้อบังคับของสถาบันอุดมศึกษา เอกชน</u>	๕๙	ข้อบังคับ	ข้อบังคับว่าด้วยการกำหนด ลักษณะ ชนิด ประเภท และ ส่วนประกอบของครุยประจำ ตำแหน่ง และการนำไปใช้
๑๓	การบริหารกองทุนแต่ละประเภทนั้น ให้เป็นไป ตาม <u>ข้อบังคับของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน</u>	๖๑	ข้อบังคับ	ข้อบังคับว่าด้วยการใช้จ่ายเงิน ของกองทุน
๑๔	ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาต กรรมการสภาสถาบัน อธิการบดี คณาจารย์ หรือเจ้าหน้าที่ของ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนใช้หรือยอมให้ผู้อื่นใช้ (๑) ชื่อ ตรา สัญลักษณ์ หรือเครื่องหมายของ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนนอกเหนือไปจากที่ระบุ ไว้ใน <u>ข้อบังคับของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน</u>	๗๙	ข้อบังคับ	
๑๕	การสอบสวนตามมาตรา ๙๖ (อธิการบดี) และ มาตรา ๙๗ (คณาจารย์) ให้เป็นไปตาม <u>ข้อบังคับ ของสภาสถาบัน</u> ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่คณะกรรมการกำหนด	๙๘	ข้อบังคับ	ข้อบังคับว่าด้วยการสอบสวน อธิการบดีหรือคณาจารย์

ในการนี้ ตามมาตรา ๓๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.๒๕๔๖ กำหนดให้ “สภาสถาบันมีอำนาจหน้าที่ “ออกข้อกำหนด ระเบียบ และข้อบังคับเกี่ยวกับการดำเนินงานในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน” ดังนั้น จึงขอให้สภาสถาบันออกระเบียบ ข้อบังคับหรือประกาศของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ให้ถูกต้องครบถ้วน

ตามกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษา และสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ขอความร่วมมือให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนเผยแพร่ระเบียบ ข้อบังคับหรือประกาศดังกล่าวบนเว็บไซต์หลักของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยมีต้องส่งระเบียบ ข้อบังคับหรือประกาศดังกล่าวมายังสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

อนึ่ง ขอความกรุณาให้กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๘ (๔) แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ จัดส่งรายงานสรุปผลการประชุมสภาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน รวมทั้งข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมทราบ ทุกครั้งที่มีการประชุมสภาสถาบัน (ตามแบบรายงานผลการประชุมสภาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน หน้า ๑๖)

๖. การติดต่อสื่อสาร

๖.๑ เว็บไซต์กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

- กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม <https://www.mhesi.go.th>
- สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม <https://www.ops.go.th>
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา <https://www.ops.go.th/th/ohec>
- กองขับเคลื่อนและพัฒนาการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
<https://www.ops.go.th/th/about/ccphe>

๖.๒ กลุ่มพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กองขับเคลื่อนและพัฒนาการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เลขที่ ๓๒๘ ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี กทม. ๑๐๕๐๐

- หมายเลขโทรศัพท์ : ๐ ๒๐๓๙ ๕๕๓๗ – ๕๕๔๐
- หมายเลขโทรสาร : ๐ ๒๐๓๙ ๕๖๕๑
- e-mail address : mhesi0203.3@gmail.com

แบบรายงานผลการประชุมสภาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

ที่ วันที่

เรื่อง ส่งรายงานการประชุมสภา ☐ มหาวิทยาลัย ☐ วิทยาลัย ☐ สถาบัน

เรียน ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ด้วยสภา ☐ มหาวิทยาลัย ☐ วิทยาลัย ☐ สถาบัน ได้มีประชุม
ครั้งที่...../..... โดยในการประชุมดังกล่าวมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของ
สถาบันอุดมศึกษาเอกชนและสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ซึ่งมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. เรื่องที่.....

.....

๒. เรื่องที่.....

.....

๓. เรื่องที่.....

.....

ความเห็น / ข้อเสนอแนะ

.....

อนึ่ง ข้าพเจ้าได้แนบสำเนาระเบียบวาระและ / หรือรายงานการประชุมสภา ☐ มหาวิทยาลัย
☐ วิทยาลัย ☐ สถาบัน..... ครั้งที่...../..... จำนวน ๑ ชุด มาพร้อมนี้แล้ว
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(ลงชื่อ).....

(. .. .)

กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๘ (๔)
แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖

กลุ่มพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
กองขับเคลื่อนและพัฒนการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.)
โทรศัพท์ : 0 2039 5537 - 5540
โทรสาร : 0 2039 5651
เว็บไซต์ : www.ops.go.th/th/about/ccphe

